

7/28789

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 30824082-610 3420
Konu : Ankara Milletvekili
Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ'nin
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2013

08 Ekim 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 31.07.2013 tarihli ve 43452547-120.00-136139 sayılı yazı.

Ankara Milletvekili Prof. Dr. Özcan YENİÇERİ'nin Bakanlığımıza yönelttiği, TBMM 7/28789 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Erdoğan BAYRAKTAR
Bakan

EK:
Cevap Yazısı (3 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN PROF. DR. ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
TBMM 7/28789 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Çevrenin korunma ve geliştirilmesinde, devletler arasındaki işbirliğini geliştiren etkinlikler ve çevre amaçlı bölgesel örgütlerin rolü son yıllarda artmaktadır. Bu bağlamda, çeşitli çevre amaçlı bölgesel örgütler çevre sorunlarını belirleme ve çözüm oluşturma konusunu öne çıkarmaya başlamışlardır. Buradan hareketle;

1- 2002 - 2013 yılları arasında çevrenin korunma ve geliştirilmesinde, çevre sorunlarını belirleme ve çözüm oluşturma konusunda Akdeniz Eylem Planı ile yürütülen çalışma ve projeler hangileridir? Bunlardan elde edilen sonuçlar nelerdir?

2- 2002 - 2013 yılları arasında çevrenin korunma ve geliştirilmesinde, çevre sorunlarını belirleme ve çözüm oluşturma konusunda Mavi Plan ile yürütülen çalışma ve projeler hangileridir? Bunlardan elde edilen sonuçlar nelerdir?

3- 2002 - 2013 yılları arasında çevrenin korunma ve geliştirilmesinde, çevre sorunlarını belirleme ve çözüm oluşturma konusunda Karadeniz'de Kıyısı Bulunan Ülkeler İşbirliği Teşkilatı ile yürütülen çalışma ve projeler hangileridir? Bunlardan elde edilen sonuçlar nelerdir?

CEVAPLAR:

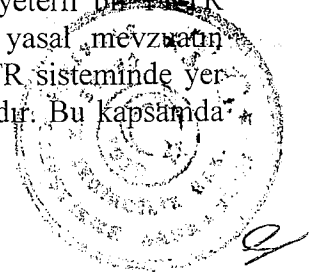
1- Bakanlığımızca Akdeniz Eylem Planı çerçevesinde yürütülen proje ve çalışmalara ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

- BM Çevre Programı-Akdeniz Eylem Planı (UNEP-MAP) desteği ile 2006-2007 yılları arasında Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı (PRTR) konusunda bir pilot proje yürütülmüştür. Bu pilot proje kapsamında İzmir İlindeki bir sanayi tesisi raporlama konusunda eğitilmiş ve bir sene boyunca 10 kirleniciyi aylık olarak raporlamıştır.

Bu pilot projenin devamı olarak "Akdeniz'e Kıyısı Olan 10 İlde Kirlenici Salım ve Taşıma Kaydı Uygulanması Projesi" UNEP-MAP işbirliği ile Ağustos 2011'de başlamıştır. Akdeniz'e kıyısı olan 10 İl Müdürlüğünden ve 10 farklı sektörden 20 gönüllü sanayi tesisinin temsilcilerinin katılımlarıyla, PRTR ve raporlama sistemi konularında eğitimler düzenlenmiştir.

Proje sonucunda, 19 farklı kirlenici için, 10 farklı sektörden 20 sanayi tesisi 1 sene içerisinde 3 farklı raporlama yapılmış olup, bir raporlama döneminde 81 veri, toplamda 243 veriye ulaşılmıştır.

Projede elde edilen tecrübelerle dayanarak, Türkiye'de sürdürülebilir ve yeterli bir PRTR sisteminin oluşturulmasını önleyen temel problemin PRTR konusunda yasal mevzuatın bulunmaması olduğu görülmüştür. Bu nedenle, tesislerin herhangi bir PRTR sisteminde yer almak veya raporlamayı sürdürmek konularında bir eğilimi bulunmamaktadır. Bu kapsamda

güçlü mevzuat, idari kapasite ve altyapıya sahip bir PRTR sisteminin oluşturulması, sistemin sürdürülebilirliği için hayati önem taşımaktadır.

Türkiye’de sürdürülebilir bir PRTR sistemin kurulması Bakanlığımızın görevleri arasında yer almaktadır. Bu sebeple Katılım Öncesi Mali Yardım Aracı 1. Bileşeni 2013 Yılı Programına “Türkiye’de E-PRTR Kapasitesinin Geliştirilmesi” isimli bir proje önerilmiş ve kabul edilmiştir. Proje kapsamında;

- Ulusal E-PRTR sisteminin kurulması
- Taslak mevzuatın oluşturulması
- Raporlama sisteminin oluşturulması
- Elektronik ulusal envanterin oluşturulması
- Yetkili otorite ve öncelikli grupların idari ve teknik kapasitesinin artırılması
- Öncelikli gruplar ve karar vericilerin farkındalığının artırılması çalışmaları gerçekleştirilecektir.

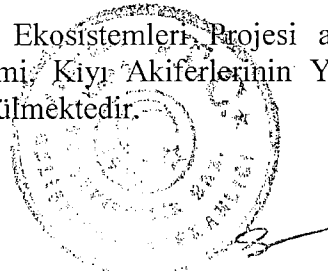
- 2003-2005 yılları arasında UNEP/MAP (Akdeniz Eylem Planı) işbirliği ile Kara Kökenli Kirlenmeler Eylem Planı hazırlanmıştır. Proje Barselona ve Bükreş Sözleşmelerinin ek Protokolleri olan Kara Kökenli Kirlilik Kaynakları (EBS) Protokollerinin gerekliliklerinin yerine getirilmesi amacıyla Kara kökenli kirlilik kaynaklarının denize olan etkilerinin ve alınacak önlemlerin belirlenmesi için gerçekleştirilmiştir. Sektörlerin ve yatırım önceliklerinin belirlenmesi işi tamamlanmıştır.

- 1987-2011 yılları arasında Ege Denizi ve Akdeniz’de Kirlilik İzleme Projesi UNEP/MAP MEDPOL (Kirliliğin değerlendirilmesi ve kontrolü) Bileşeni gereği gerçekleştirilmiştir. Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP)/Akdeniz Eylem Planı (MAP) şemsiyesi altında, ülkemizde taraf olunan Akdeniz’in Deniz Ortamı ve Kıyı Bölgesinin Korunması Sözleşmesi (Barselona Sözleşmesi) ve eki Akdeniz’in Kara Kökenli Kaynaklardan ve Faaliyetlerden Dolayı Kirlenmeye Karşı Korunması Protokolü (LBS) ve Stratejik Eylem Programı (SAP) kapsamında, 1975 yılında başlayan ve 1987 yılından bu yana yatırım programlarında yer alan dolayısıyla da aşamalı olarak (1. faz: 1975-1980, 2. faz: 1981-1995, 3. faz: 1996-2005, 4. faz: 2006-2013) süreklilik arz eden MEDPOL Projesinin Faz IV ile belirlenen Ulusal İzleme Programı, tüm sıcak nokta ve hassas alanlarda kirlilik izleme, nehir girdileri, atık sularda uyum izleme (ölçülen parametrelerin ulusal mevzuattaki limit değerlerle uyumu) ve yönelim izleme (kıyı sularının kimyasal kirlilik durumundaki uzun süreli değişikliklerin biyotada kirlilik düzeyi izlenerek saptanması) çalışmalarından oluşmaktadır.

Bu doğrultuda, anılan sözleşme kapsamında Akdeniz ve Ege’de kirliliğin izlenmesi ve tespitine yönelik olarak; Akdeniz-Ege (MEDPOL) programının, belirlenen ulusal ve uluslararası bilimsel yöntemler ve standartlar doğrultusunda, her yıl düzenli olarak kesintisiz bir şekilde yürütülmesi sözleşme taraflarınca kabul edilmiştir.

İzleme çıktıları, Akdeniz kıyı sularının kirlilik düzeylerinin, sektörel faaliyetler ve protokolün Ek 1’inde listelenen maddeler göz önüne alınarak, sistematik olarak değerlendirilmesi ve eylem planlarının, programlarının ve kirliliği önlemek için protokol kapsamında uygulanan önlemlerin etkinliklerinin değerlendirilmesinde kullanılmıştır.

- 2012 yılından itibaren Akdeniz Geniş Deniz Ekosistemleri Projesi altında Dericilik Sektöründen Kaynaklanan BOD ve Krom giderimi, Kıyı Akiferlerinin Yönetimi, PCB’li Atıkların Çevreye Duyarlı Bertarafı projeleri sürdürülmektedir.

2- Bakanlığımızca Mavi Plan çerçevesinde yürütülen çalışmalara ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

- 2008 Yılında Akdeniz’de Kentsel Hareketlilik ve Sürdürülebilir Kalkınma konulu çalıştay düzenlenmiştir. Türkiye için Mavi Plan Kentsel Atık Yönetimi konulu ülke raporu için ilgili kurumların görüşleri alınmıştır.

- 2013 yılında düzenlenen Mavi Plan Ekonomik ve Sosyal Analizler konulu 1. toplantıya katılım sağlanmıştır. Konuya ilişkin hazırlanacak kılavuzların anlaşılır olması ve Avrupa Birliği üyesi olmayan ülkeler düşünülerek hazırlanması yönünde karar alınmıştır.

3- Bakanlığımız tarafından Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) ile yürütülen çalışmalara ilişkin bilgilere aşağıda yer verilmiştir.

- Çevre Koruma Çalışma Grubu Dönem Koordinatörlüğü Ocak 2012 -Aralık 2013 tarihleri arasında ülkemiz tarafından yürütülmektedir.

- Çevre Çalışma Grubu yıllık toplantısı 14-15 Mayıs 2013 tarihinde İstanbul’da gerçekleştirilmiştir.

- KEİ Çevre Koruma Çalışma Grubu 1. Toplantısı, 10-11 Nisan 2012 tarihlerinde, İstanbul’da KEİ Sekreteriyasında düzenlenmiştir. Toplantıya Bakanlığımızdan ve Orman ve Su İşleri Bakanlığında geniş kapsamlı bir heyet ile katılım sağlanmıştır. Toplantıda, “İklim Değişikliği ve Yeşil Ekonomi-KEİ’nin Rio+20’ye Katkısı” konulu Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü (KEİ) Çevre Bakanları Toplantısı Ortak Belgrad Deklarasyonu görüşülerek revize edilmiştir.

- 23 Nisan 2012 tarihinde, Sırbistan’ın Belgrad kentinde KEİ Çevre Bakanları Toplantısı yapılmış olup, Çevre Koruma Çalışma Grubu Toplantısı’nda görüşülmüş olan “İklim Değişikliği ve Yeşil Ekonomi KEİ’nin Rio+20’ye Katkısı” konulu bildiri kabul edilmiştir.

- 11-12 Ekim 2012 tarihinde İstanbul’da düzenlenmiş olup, Bakanlığımız ve Orman ve Su İşleri Bakanlığı tarafından “2012-2013 yılları için Çevre Koruma Çalışma Programı” hazırlanmıştır.

- KEİ Çevre Çalışma Grubu 3. Toplantısı 13-14 Mayıs 2013 tarihlerinde İstanbul’da düzenlenmiş olup, toplantı kapsamında 2013-2014 yılları için hazırlanan çevre koruma alanındaki aktiviteleri içeren eylem planı bir sonraki çalışma grubu toplantısında görüşülmek üzere ertelenmiştir. Türk delegasyonu, eylem planının uygulanmasına yönelik olarak Çalışma Grubunu bilgilendirmiştir. Bazı delegasyonlar, eylem planının uygulanmasında ülke koordinatörü tarafından yazılı bir raporun sunulmasının gerekliliğini önermişlerdir.

- 10-12 Haziran 2013 tarihleri arasında, İstanbul’da KEİ Sekreteriyasında düzenlenmiş olan “Yeşil Enerji Gelişimi Görev Gücü Toplantısı” ile “Enerji Çalışma Grubu Toplantısı” na Bakanlığımızdan katılım sağlanmıştır.

